

L J E T O P I S

JOSIPA JURJA STROSSMAYERA

1815. Rođen je u Osijeku 4. veljače (u razgranatoj građanskoj obitelji njemačkog podrijetla) kao sin dobrostojećega nepismenog trgovca konjima i njegove žene Ane rođ. Erdeljac.* Istoga dana, odmah po rođenju, umro je njegov brat-blizanac.
1825. Postao učenikom osječke franjevačke gimnazije.
1831. Biskup Pavao Sučić primio ga je u đakovačko sjemenište.
1832. Kao najboljega klerika đakovačkog sjemeništa biskup Sučić upućuje ga u središnje sjemenište u Pešti.
1833. Doktorira filozofiju. Upoznaje se s Janom Kollárom, prijateljuje s Franom Kurelcem, Matom Topalovićem i Stjepanom Ilijaševićem, oduševljava se idejom ilirizma.
1837. Završava studij teologije u Pešti.
1838. 16. veljače biskup Josip Kuković zaredio ga je za svećenika i postavio kapelanom u Petrovaradinu.
1840. Primljen u bečki Augustineum, gdje je postigao i drugi doktorat, ovaj put iz teologije.
1842. Vratio se u Đakovo i postao profesor Sjemeništa, gdje je predavao matematiku i fiziku.
1847. 27. kolovoza imenovan dvorskim kapelanom i ravnateljem Augustineuma u Beču.
1848. Predavao kanonsko pravo na Bečkom sveučilištu.

* U Matičnoj knjizi krštenih kao djevojačko prezime Biskupove majke zapisano je Klarić. To je uočio Ferdo Šišić, kojemu je ondašnji osječki župnik Matija Pavić obrazložio da je Biskupova majka bila iz kuće koja se zvala Klarićeva, a Šišić je prihvatio to tumačenje (V. *Josip Juraj Strossmayer. Dokumenti i korespondencija*. Knjiga prva (od god. 1815. do god. 1859.). Sabrao i uredio Ferdo Šišić. Posebna djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zagreb, 1933. Str. 4. Bilj. 2.). I Strossmayerovi biografi za njegova života navode prezime njegove majke Erdeljac, što on sam nije osporio.

1849. 4. ožujka donesen Oktroirani ustav. S tim u svezi, 14. kolovoza, objavljuje jedan od svojih prvih političkih članka u zagrebačkim "Narodnim novinama". Odbio prijedlog bečkoga nadbiskupa Mildea da prihvati katedru sveučilišnoga profesora kanonskog prava u Beču. 18. studenoga imenovao ga je kralj đakovačkim biskupom, na prijedlog Metela Ožegovića.
1850. 8. rujna papinski nuncij u Beču Viale de Prela posvetio ga je kao biskupa, a 29. studenoga ustoličen je u Đakovu.
1851. 23. rujna imenovan apostolskim vikarom za Kneževinu Srbiju.
1856. Donio svoj Zakladni list, kojim je donirao gradnju katedrale, dječaćkoga sjemeništa, samostana sestara milosrdnica i druge potrebe Crkve i svećenstva u Đakovačkoj biskupiji.
1858. Imenovan pravim tajnim savjetnikom.
1859. Putuje po Italiji, boravi u Veneciji, Padovi, Bologni, Firenci i Rimu, razgledava slavne crkve.
1860. Nakon pada apsolutizma pozvan u pojačano Državno vijeće u Beč.
1861. 5. siječnja imenovan velikim županom Virovitičke županije sa sjedištem u Osijeku. Ulazi i u prvi saziv Sabora Trojedne Kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije poslije apsolutizma, čime počinje njegova javna politička aktivnost. U Saboru, kao neformalni vođa Narodne stranke, i dalje se zalaže za federalizaciju Monarhije. 5. srpnja u Saboru održava značajan govor o hrvatsko-ugarskim odnosima.
1862. 21. travnja predao ostavku kao veliki župan, prosvjedujući protiv centralističke politike bečke vlade.
1866. 17. travnja potpisuje ugovor s graditeljem Karlom Roesnerom o gradnji katedrale u Đakovu. Radovi su odmah i počeli.
1867. Nakon što je Sabor odbio sudjelovati na krunidbi Franje Josipa, a ne želeći zauzeti promadžarsko stajalište, odlazi na dulji boravak u Pariz.
1869. Nakon smrti graditelja Roesnera, sklopio ugovor o izgradnji katedrale s Friedrichom Schmidtom. 30. prosinca, prvi put govorio na 5. sjednici Prvoga vatikanskog sabora.
1870. 24. siječnja održao svoj drugi govor na Prvome vatikanskom saboru.

7. veljače održao treći govor na Prvome vatikanskom saboru.
22. ožujka četvrti put govorio na Prvome vatikanskom saboru.
28. travnja sklopio ugovor sa slikarima Aleksandrom Seitzom i njegovim sinom Ludvikom, koji su radili punih 12 godina na unutarnjem oslikavanju katedrale.
2. lipnja na 63. Generalnoj kongregaciji Prvoga vatikanskog sabora održao svoj peti govor, o nepogrješivosti pape, koji je imao veliki odjek.
1882. 1. listopada posvetio novu katedralu u Đakovu.
1893. 10. lipnja sastaje se u Krapinskim toplicama, u stanu župnika Rukavine, s Antom Starčevićem, svojim dotad najljucim političkim rivalom.
1905. 8. travnja umro u Đakovu i pokopan u kripti katedrale, koju je izgradio.

D. J.